

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 20. januarja 2016*

„Predhodno odločanje — Politika konkurence — Člen 101 PDEU — Uredba (ES) št. 1/2003 — Sektor mednarodne odpreme blaga — Nacionalni organi, pristojni za konkurenco — Pravna vrednost instrumentov Evropske mreže za konkurenco — Vzorčni program te mreže za prizanesljivost — Prošnja za imuniteto, vložena pri Komisiji — Skrajšana prošnja za imuniteto, vložena pri nacionalnih organih, pristojnih za konkurenco — Razmerje med tema prošnjama“

V zadevi C-428/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Consiglio di Stato (vrhovno upravno sodišče, Italija) z odločbo z dne 1. aprila 2014, ki je prispela na Sodišče 18. septembra 2014, v postopku

DHL Express (Italy) Srl,

DHL Global Forwarding (Italy) SpA

proti

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato,

ob udeležbi

Schenker Italiana SpA,

Agility Logistics Srl,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica prvega senata v funkciji predsednice drugega senata, J. L. da Cruz Vilaça (poročevalec), A. Arabadžiev, C. Likurgos in J.-C. Bonichot, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodni tajnik: V. Giacobbo-Peyronnel, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 9. julija 2015,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za DHL Express (Italy) Srl in DHL Global Forwarding (Italy) SpA M. Siragusa in G. Rizza, odvetnika,

* Jezik postopka: italijanščina.

- za Schenker Italiana SpA G. L. Zampa, G. Barone in A. Di Giò, odvetniki,
- za Agility Logistics Srl A. Lirosi, M. Padellaro in A. Pera, odvetniki,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, ob sodelovanju S. Fiorentina in P. Gentilija, avvocati dello Stato,
- za nemško vlado T. Henze in A. Lippstreu, agenta,
- za francosko vlado D. Colas in J. Bousin, agenta,
- za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, agentka,
- za vlado Združenega kraljestva V. Kaye, agentka, ob sodelovanju D. Bearda, QC, in V. Wakefield, barrister,
- za Evropsko komisijo L. Malferrari, G. Meeßen in T. Vecchi, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 10. septembra 2015

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 101 PDEU in 4(3) PEU ter člena 11 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101 PDEU] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbama DHL Express (Italy) Srl in DHL Global Forwarding (Italy) SpA (v nadaljevanju: skupaj: DHL) na eni strani ter Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (agencija za varstvo konkurence in trga, v nadaljevanju: AVKT) na drugi glede odločbe, s katero je ta organ družbi DHL naložil globe zaradi sodelovanja v kartelu v sektorju mednarodnega cestnega prevoza blaga s krajem odhoda in namembnim krajem v Italiji v nasprotju s členom 101 PDEU (v nadaljevanju. sporna odločba).

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodni izjavi 15 Uredbe št. 1/2003 je navedeno:

„Komisija in organi, pristojni za konkurencu v državah članicah, morajo skupaj oblikovati omrežje javnih organov, ki ob tesnem medsebojnem sodelovanju uporabljajo pravila konkurence Skupnosti. Za ta namen je treba vzpostaviti postopke za informiranje in posvetovanje. Podrobnosti o sodelovanju znotraj omrežja bo določila in pregledala Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami.“
- 4 Člen 11 Uredbe št. 1/2003, naslovljen „Sodelovanje med Komisijo in organi, pristojnimi za konkurencu v državah članicah“, določa:

„1. Komisija in organi, pristojni za konkurencu v državah članicah, v sodelovanju uporabljajo pravila konkurence Skupnosti.“

2. Komisija organom, pristojnim za konkurenco v državah članicah, pošlje kopije vseh najpomembnejših dokumentov, ki jih zbere in so v zvezi z uporabo členov 7, 8, 9, 10 in člena 29(1). Komisija priskrbi organu, pristojnemu za konkurenco v državi članici, na njegovo zahtevo kopijo drugih obstoječih dokumentov, ki so potrebni za oceno primera.

3. Kadar organi, pristojni za konkurenco v državah članicah, delujejo po členu [101 PDEU] ali členu [102 PDEU], pisno obvestijo o tem Komisijo pred začetkom prvega uradnega preiskovalnega dejanja ali nemudoma po njem. Ta informacija je lahko na voljo tudi organom, pristojnim za konkurenco v drugih državah članicah.

4. Najpozneje v 30 dneh pred izdajo odločbe, ki zahteva odpravo kršitve, sprejetje zavez ali umik ugodnosti uredbe o skupinski izjemi, organi, pristojni za konkurenco v državah članicah, o tem obvestijo Komisijo. V ta namen ji priskrbijo povzetek primera, predvideno odločbo ali, če te ni na voljo, vse druge dokumente, ki nakazujejo predvideni razvoj postopka. Ta informacija je lahko na voljo tudi organom, pristojnim za konkurenco v drugih državah članicah. Delujoči organ, pristojen za konkurenco, Komisiji na njeno zahtevo priskrbi kopije drugih dokumentov, ki jih ima in so potrebni za oceno primera. Informacije, ki se priskrbijo Komisiji, so lahko na voljo tudi organom, pristojnim za konkurenco v drugih državah članicah. Nacionalni organi, pristojni za konkurenco, si prav tako lahko izmenjujejo informacije, potrebne za oceno primera, ki ga obravnavajo v skladu s členom [101 PDEU] ali členom [102 PDEU].

5. Organi, pristojni za konkurenco v državah članicah, se lahko s Komisijo posvetujejo o vseh primerih, ki vključujejo uporabo prava Skupnosti.

6. Ko Komisija začne postopek za izdajo odločbe iz poglavja III, razbremeni organe, pristojne za konkurenco v državah članicah, uporabe členov [101 PDEU] in [102 PDEU]. Če organ, pristojen za konkurenco v državi članici, že obravnava primer, Komisija sproži svoje postopke šele po posvetovanju z nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco.“

5 Člen 35(1) Uredbe št. 1/2003 določa:

„Države članice določijo organ ali organe, pristojne za konkurenco, ki so odgovorni za uporabo členov [101 PDEU] in [102 PDEU] tako, da učinkovito izpolnjujejo določbe te uredbe. [...] Imenovani organi so lahko tudi sodišča.“

6 Točka 1 obvestila Komisije v zvezi s sodelovanjem znotraj mreže organov, pristojnih za konkurenco (UL 2004, C 101, str. 43, v nadaljevanju: obvestilo o sodelovanju) določa:

„Uredba (ES) št. 1/2003 [...] uvaja ureditev vzporednih pristojnosti, ki Komisiji in organom, pristojnim za konkurenco v državah članicah, [...] omogoča, da uporabijo člen [101 PDEU] in člen [102 PDEU]. Nacionalni organi, pristojni za konkurenco, in Komisija skupaj tvorijo mrežo javnih organov, ki delujejo v splošnem interesu in tesno sodelujejo z namenom varstva konkurence. Mreža je forum za razprave in sodelovanje za uporabo politike Skupnosti o konkurenci in za njen nadzor ter ponuja okvir za sodelovanje evropskih organov, pristojnih za konkurenco, v zadevah, za katere se uporabljata člena [101 PDEU] in [102 PDEU], in tvori osnovo za ustvarjanje in ohranjanje skupne kulture konkurence v Evropi. To omrežje se imenuje ‚Evropska mreža za konkurenco‘ (EMK) [...]“.

7 Ob upoštevanju te ureditve vzporednih pristojnosti, po kateri lahko vsi organi, pristojni za konkurenco, uporabljajo člen 101 PDEU, so v točkah od 8 do 15 obvestila o sodelovanju naštetá merila, v skladu s katerimi je mogoče določiti organe, ki so „primerni“ za obravnavanje zadeve. Tako je v skladu s točko 14 tega obvestila „Komisija [...] v posebej dobrem položaju, če en ali več sporazumov ali ravnanj vpliva na konkurenco v več kot treh državah članicah [...]“.

8 Točka 38 navedenega obvestila določa:

„Ker ni popolnoma usklajenega sistema prizanesljivosti, ki bi veljal v vsej Skupnosti, se prošnja za prizanesljivost, ki je naslovljena na točno določen organ, ne šteje za prošnjo, naslovljeno na nek drug organ, pristojen za konkurenco. Zato je v interesu prosilca, da zaprosi za prizanesljivost pri vseh organih, pristojnih za konkurenco, ki so pristojni za uporabo člena [101 PDEU] na ozemlju, na katero vpliva kršitev, in za katere je mogoče šteti, da so primerni, da ukrepajo zoper zadevno kršitev. Ker je čas vložitve prošnje v večini obstoječih programov prizanesljivosti pomemben, morajo prosilci prav tako premisliti, ali bi bilo morda primerno istočasno zaprositi za prizanesljivost pri vseh pristojnih organih. Prosilec mora storiti vse, kar meni, da je primerno, da zaščiti svoj položaj v zvezi z mogočimi postopki teh organov.“

9 V okviru EMK je bil leta 2006 sprejet vzorčni program za prizanesljivost (v nadaljevanju: vzorčni program EMK za prizanesljivost). Ta program, ki ni bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*, je dostopen zgolj na spletnem mestu Komisije. Spremenjen je bil novembra 2012, po obdobju dejanskega stanja v postopku v glavni stvari in zato po odločbi AVKT, ki je predmet spora pred predložitvenim sodiščem.

10 Točka 3 vzorčnega EMK programa za prizanesljivost določa:

„Vzorčni program EMK [za prizanesljivost] opredeljuje okvir, ki omogoča nagrajevanje podjetij, ki so stranke sporazumov in praks z njegovega področja uporabe, za njihovo sodelovanje. Člani EMK se zavezujejo, da bodo sprejeli vse ukrepe v okviru svojih pristojnosti, da bi uskladili svoje programe z vzorčnim programom EMK [za prizanesljivost]. To ne preprečuje organu, pristojnemu za konkurenco, da v okviru svojega programa sprejme ugodnejši pristop do podjetij, ki prosijo za prizanesljivost. Sam vzorčni program EMK [za prizanesljivost] pri teh podjetjih ne sme vzbuditi nobenega legitimnega pričakovanja.“

11 Točka 5 tega programa, ki se nanaša na imuniteto pred globami „tipa 1A“, določa:

„Organ, pristojen za konkurenco, bo podjetju odobril imuniteto pred sleherno globo, ki bi mu bila sicer naložena, če:

- (a) to podjetje prvo predloži dokaze, ki po mnenju organa, pristojnega za konkurenco, v trenutku, ko preučuje prošnjo, omogočijo, da opravi ciljno naravnane preglede glede domnevnega kartela;
- (b) organ, pristojen za konkurenco, ob vložitvi prošnje nima na voljo zadostnih dokazov, da sprejme odločitev o odreditvi preiskave ali o predlogu za sodni nalog za preiskavo, ali pa še ni izvedel preiskave glede domnevnega kartela, in
- (c) če so pogoji za odobritev prizanesljivosti izpolnjeni.“

12 Točka 22 vzorčnega programa EMK za prizanesljivost določa, da, „če je Komisija ‚še posebej primerna‘, da preuči zadevo v skladu s točko 14 obvestila [o sodelovanju], lahko podjetje, ki je vložilo ali namerava vložiti prošnjo za imuniteto pri Komisiji, naslovi skrajšano prošnjo na vse nacionalne organe, pristojne za konkurenco, za katere to podjetje meni, da so ‚primerni‘ za ukrepanje v okviru obvestila o sodelovanju. Skrajšane prošnje morajo vključevati naslednje podatke v skrajšani obliki:

[...]

— naravo domnevnega kartela;

— [...] in

— podatke o vsaki prošnji za prizanesljivost, ki je že bila vložena ali bo vložena v zvezi z domnevnim kartelom.“

13 Točka 24 vzorčnega programa EMK za prizanesljivost določa:

„Če se organ, pristojen za konkurenco, ki mu je bila predložena skrajšana prošnja, odloči, da bo zahteval nekatere dodatne podatke, mu jih mora podjetje nemudoma predložiti. Če se organ, pristojen za konkurenco, odloči, da bo ukrepal v tej zadevi, določi datum, v katerem mora podjetje predložiti vse podatke in dokaze, ki so potrebni za zahtevani dokazni standard. Če podjetje izpolni obveznost v določenih rokih, se za predložene podatke šteje, da so bili sporočeni na datum, ko je bila vložena skrajšana prošnja.“

14 Točka 7 pojasnjevalnih opomb k vzorčnemu programu EMK za prizanesljivost določa:

„Vzorčni program EMK [za prizanesljivost] je namenjen reševanju težave več hkrati vloženi prošnji in podjetjem omogoča, da bolje predvidijo izid morebitne prošnje. [...] [O]predeljuje značilnosti poenoteni skrajšani obrazcev, t. i. ‚skrajšani prošnji‘, zasnovanih za olajšanje bremena, ki ga večkratne prošnje v čezmejnih kartelih velikega obsega pomenijo za podjetja in organe, pristojne za konkurenco.“

Italijansko pravo

15 AVKT je 15. februarja 2007 sprejela obvestilo o imuniteti in omilitvi sankcij v smislu člena 15 zakona št. 287 z dne 10. oktobra 1990 (Comunicazione sulla non imposizione e sulla riduzione delle sanzioni ai sensi dell'articolo 15 della legge 10 ottobre 1990, n. 287), ki vsebuje italijanski program prizanesljivosti (v nadaljevanju: nacionalni program prizanesljivosti).

16 Člen 16 nacionalnega programa prizanesljivosti, naslovljen „Skrajšana prošnja“, določa:

„Če je Komisija primernejša za obravnavo zadeve in vodenje postopka, podjetje pa je že vložilo ali namerava vložiti prošnjo za nenalozitev globe pri Komisiji, lahko podjetje pri organu vloži podobno prošnjo za prizanesljivost, ki jo sestavi v tako imenovani ‚skrajšani‘ obliki, če meni, da bi lahko organ prav tako ukrepal v tej zadevi. Na podlagi [točke] 14 [obvestila o sodelovanju] je Komisija najprimernejša, če en ali več sporazumov ali praks, vključno z mrežo sporazumov ali podobnimi praksami, vplivajo na konkurenco v več kot treh državah članicah.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

17 Družba DHL je pri Komisiji 5. junija 2007 vložila prošnjo za imuniteto pred globami zaradi več kršitev konkurenčnega prava Unije v sektorju storitev mednarodnega prevoza blaga. Komisija je 24. septembra 2007 družbi DHL priznala pogojno imuniteto glede celotnega sektorja mednarodne špedicije blaga, in sicer za pomorsko, zračno in cestno špedicijo. Poleg tega je družba DHL 20. decembra 2007 Komisijo obvestila o nekaterih dejavnikih, povezanih z ravnanji, opaženimi v Italiji na področju mednarodne odpreme blaga po cesti. Komisija se je junija 2008 odločila, da bo uvedla pregon le glede dela kartela, povezanega s storitvami mednarodnega zračnega prevoza, nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, pa bo prepustila možnost pregona kršitev v zvezi s storitvami pomorskega in cestnega prevoza.

18 Hkrati je družba DHL 12. julija 2007 na AVKT naslovila skrajšano prošnjo za imuniteto v skladu z nacionalnim programom za prizanesljivost. V tej prošnji je družba DHL podala informacije v zvezi z nezakonitimi ravnanji na trgu odpreme in mednarodnih prevozov blaga. AVKT je menila, da se je ta izjava nanašala le na sektor mednarodnih pomorskih in zračnih prevozov blaga z izključitvijo cestnih

prevozov. Navedena skrajšana prošnja pa se je po trditvah družbe DHL nanašala na nezakonita ravnanja na celotnem trgu odpreme in mednarodnih prevozov blaga. Družba DHL je pojasnila, da če njena prošnja z dne 12. julija 2007 ni vsebovala konkretnih in specifičnih primerov ravnanj v okviru cestne odpreme blaga, je bilo to zato, ker taki primeri še niso bili odkriti.

- 19 Družba DHL je 23. junija 2008 pri AVKT vložila dodatno skrajšano prošnjo za imuniteto v dopolnitev prošnje, ki jo je vložila 12. julija 2007, da bi jo izrecno razširila na sektor mednarodne cestne odpreme blaga. V tej prošnji je DHL izjavila, da „je ta prošnja vsekakor zgolj dopolnitev prošnje z dne 12. julija 2007, ker poznejša, v njej navedena ravnanja niso bila ločena nezakonita ravnanja, ki ne bi bila zajeta v prvi izjavi, temveč zgolj drugačna pojavna oblika že prijavljenih kršitev, in jih je Komisija upoštevala za namene prizanesljivosti, odobrene podjetju“.
- 20 Medtem je Deutsche Bahn AG 5. novembra 2007 pri Komisiji, tudi v imenu svojih hčerinskih družb, med katerimi je družba Schenker Italiana SpA (v nadaljevanju: Schenker), vložila prošnjo za imuniteto, najprej za pomorsko odpremo blaga, nato pa 19. novembra 2007 še za cestno odpremo. Poleg tega je družba Schenker AVKT 12. decembra 2007 predložila skrajšano prošnjo za prizanesljivost, pri čemer je podala informacije v zvezi s cestno odpremo blaga v Italiji.
- 21 Družba Agility Logistics Srl (v nadaljevanju: Agility) je 20. novembra 2007 pri Komisiji vložila prošnjo za znižanje globe v okviru kršitev na trgu odpreme in mednarodnih prevozov blaga. Družba Agility Logistics International je 12. maja 2008, tudi za račun svoje hčerinske družbe Agility, AVKT predložila skrajšano prošnjo za prizanesljivost glede italijanskega kartela v zvezi s cestno odpremo blaga.
- 22 AVKT je 18. novembra 2009 začela postopek za ugotavljanje morebitnih kršitev člena 101 PDEU v sektorju mednarodnega prevoza blaga.
- 23 AVKT je s sporno odločbo, sprejeto 15. junija 2011, ugotovila, da je več podjetij, med katerimi so DHL, Schenker in Agility, v nasprotju s členom 101 PDEU sodelovalo v kartelu v sektorju storitev mednarodnega cestnega prevoza blaga s krajem odhoda in namembnim krajem v Italiji.
- 24 AVKT je v tej odločbi priznala, da je bila družba Schenker prva družba, ki je prosila za imuniteto pred globami v Italiji v zvezi s cestno odpremo blaga. Na podlagi nacionalnega programa prizanesljivosti tej družbi ni bila naložena nobena globa. Nasprotno pa sta bili družbama DHL in Agility naloženi globi, ki sta bili nato znižani na 49 % oziroma na 50 % prvotnega zneska. AVKT je menila tudi, da je družba DHL v svoji prošnji z dne 12. julija 2007 prosila za imuniteto pred globami samo za odpreme blaga po zraku in morju, saj je to podjetje prošnjo za odpremo po cesti vložilo šele 23. junija 2008.
- 25 Družba DHL je pri Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (regijsko upravno sodišče za Lacij) vložila tožbo za razglasitev delne ničnosti sporne odločbe, pri čemer je med drugim trdila, da ji v tej odločbi napačno ni bilo dodeljeno prvo mesto po razvrstitvi v okviru nacionalnega programa prizanesljivosti in ji zato ni bila priznana imuniteta pred globami. Po mnenju družbe DHL mora nacionalni organ, ki prejme skrajšano prošnjo za prizanesljivost, v skladu z načeli prava Unije presojati to prošnjo ob upoštevanju glavne prošnje za imuniteto, ki jo je ta družba vložila pri Komisiji. Poleg tega je družba DHL trdila, da skrajšani prošnji, ki sta ju družbi Schenker in Agility vložili pri AVKT, nista dopustni.
- 26 Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (regijsko upravno sodišče za Lacij) je zavrnilo tožbo družbe DHL, pri tem pa se je oprlo na načelo avtonomije in neodvisnosti različnih programov za prizanesljivost in prošenj v zvezi z njimi.
- 27 Družba DHL je pri predložitvenem sodišču vložila pritožbo zoper odločbo, izdano na prvi stopnji. Ta družba trdi, da sporna odločba ni v skladu z načeli, ki izhajajo med drugim iz obvestila o sodelovanju in vzorčnega programa EMK za prizanesljivost. Družba DHL meni, da so pravila in instrumenti EMK zavezujoči za AVKT, saj je ta vključena v to mrežo kot nacionalni organ, pristojen za konkurenco.

28 V teh okoliščinah je Consiglio di Stato (vrhovno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„Ali je treba člen 101 PDEU, člen 4(3) PEU in člen 11 Uredbe št. 1/2003 razlagati tako, da:

1. se nacionalni organi, pristojni za konkurenco, z uporabo v praksi v primeru, kot je v postopku v glavni stvari, ne smejo oddaljiti od instrumentov, ki jih je opredelila in sprejela EMK, zlasti od vzorčnega programa EMK za prizanesljivost, ne da bi bilo to v nasprotju z navedbami Sodišča v točkah 21 in 22 sodbe Pfeleiderer (C-360/09, EU:C:2011:389);
2. med glavno prošnjo za imuniteto, ki jo je podjetje vložilo ali jo namerava vložiti pri Komisiji, in skrajšano prošnjo za imuniteto, ki jo je za isti kartel vložilo pri nacionalnem organu, pristojnem za konkurenco, obstaja taka pravna vez, da mora nacionalni organ, pristojen za konkurenco – kljub določbam iz odstavka 38 obvestila o sodelovanju – na podlagi odstavka 22 vzorčnega programa EMK za prizanesljivost (ki je postal odstavek 24 po številčenju iz vzorčnega programa EMK iz leta 2012) in na podlagi pojasnjevalne opombe 45 (ki je postala pojasnjevalna opomba 49 po številčenju iz vzorčnega programa EMK iz leta 2012):
  - skrajšano prošnjo za imuniteto presoditi ob upoštevanju glavne prošnje in preveriti, ali skrajšana prošnja dosledno odraža vsebino glavne prošnje,
  - podredno – če meni, da je prejeta skrajšana prošnja po vsebini ožja od vsebine glavne prošnje, ki jo je vložilo to podjetje, in za katero je Komisija navedenemu podjetju odobrila pogojno imuniteto – vzpostaviti stik s Komisijo ali pa s tem podjetjem, da ugotovi, ali je to podjetje po vložitvi skrajšane prošnje v okviru notranjih preiskav ugotovilo konkretne in specifične primere ravnanj na področju, ki naj bi ga pokrivala glavna prošnja za imuniteto, skrajšana pa ne;
3. je na podlagi odstavkov 3 in od 22 do 24 vzorčnega programa EMK za prizanesljivost in ustreznih pojasnjevalnih opomb 8, 41, 45 in 46 ter ob upoštevanju sprememb, uvedenih z odstavki od 24 do 26 vzorčnega programa EMK iz leta 2012, in ustreznih pojasnjevalnih opomb 44 in 49 nacionalni organ, pristojen za konkurenco – ki je v času dejanskega stanja iz postopka v glavni stvari uporabil program prizanesljivosti, kot je v postopku v glavni stvari – za določen skrivni omejevalni sporazum, glede katerega je prvo podjetje pri Komisiji vložilo glavno prošnjo za imuniteto oziroma jo je nameravalo vložiti, lahko upravičeno prejel:
  - le skrajšano prošnjo tega podjetja za imuniteto, ali
  - tudi skrajšane prošnje za imuniteto, ki so jih naknadno vložila različna podjetja, ki so pri Komisiji primarno vložila ‚nedopustno‘ prošnjo za imuniteto oziroma prošnjo za znižanje globe, zlasti če so bile glavne prošnje zadnjenavedenih podjetij vložene po dodelitvi pogojne imunitete prvemu podjetju?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

29 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba določbe prava Unije, zlasti člen 101 PDEU in Uredbo št. 1/2003, razlagati tako, da imajo instrumenti, sprejeti v okviru EMK, zlasti vzorčni program EMK za prizanesljivost, zavezujoč učinek za nacionalne organe, pristojne za konkurenco.

- 30 V skladu z ustaljeno sodno prakso je oblika sodelovanja med Komisijo in nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, uvedena v poglavju IV Uredbe št. 1/2003, namenjena zagotovitvi skladne uporabe pravil konkurence v državah članicah (glej v tem smislu sodbi X, C-429/07, EU:C:2009:359, točka 20, in Tele2 Polska, C-375/09, EU:C:2011:270, točka 26).
- 31 V uvodni izjavi 15 Uredbe št. 1/2003 je navedeno, da morajo Komisija in organi, pristojni za konkurenco v državah članicah, skupaj oblikovati omrežje javnih organov, ki ob tesnem medsebojnem sodelovanju uporabljajo pravila konkurence Unije. Glede tega je v točki 1 obvestila o sodelovanju pojasnjeno, da je ta mreža forum za razprave in sodelovanje za uporabo politike konkurence Unije in njen nadzor.
- 32 Iz tega je razvidno, da EMK, ki je namenjena razpravi in sodelovanju pri izvajanju politike konkurence, ni pristojna za sprejemanje pravno zavezujočih pravil.
- 33 Glede tega je Sodišče že razsodilo, da niti obvestilo o sodelovanju niti Obvestilo Komisije o imuniteti pred globami in zmanjševanju glob v primerih kartelov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 155, v nadaljevanju: obvestilo o prizanesljivosti) nista zavezujoča za države članice (glej sodbo Pfeleiderer, C-360/09, EU:C:2011:389, točka 21).
- 34 Poleg tega je treba poudariti, da sta bili obvestilo o sodelovanju in obvestilo o prizanesljivosti, ker sta bila sprejeta v okviru EMK, v letih 2004 oziroma 2006 objavljena v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*, ki v nasprotju z njegovo serijo L ni namenjena objavi pravno zavezujočih aktov, temveč zgolj informacij, priporočil in mnenj, ki se nanašajo na Unijo (sodbi Polska Telefonia Cyfrowa, C-410/09, EU:C:2011:294, točka 35, in Expedia, C-226/11, EU:C:2012:795, točka 30).
- 35 Iz tega je razvidno, da ti obvestili ne moreta določati obveznosti za države članice.
- 36 Kar zadeva, natančneje, ureditev prizanesljivosti, do katere so v Uniji upravičena podjetja, ki sodelujejo s Komisijo ali z nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, z namenom razkrivanja nezakonitih omejevalnih sporazumov, je treba ugotoviti, da niti Pogodba DEU niti Uredba št. 1/2003 ne določata skupnih pravil o prizanesljivosti (sodba Pfeleiderer, C-360/09, EU:C:2011:389, točka 20). Ker tako ni centraliziranega sistema na ravni Unije za sprejemanje in presojo prošenj za prizanesljivost v zvezi s kršitvami člena 101 PDEU, o obravnavanju takih prošenj, ki so naslovljene na nacionalni organ, pristojen za konkurenco, odloča ta organ v skladu s pravom njegove države članice.
- 37 Glede tega je treba dodati, da se obvestilo o prizanesljivosti nanaša le na programe prizanesljivosti, ki jih izvaja Komisija (sodba Pfeleiderer, C-360/09, EU:C:2011:389, točka 21).
- 38 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Sodišče že razsodilo, da vzorčni program EMK za prizanesljivost nima zavezujočega učinka za sodišča držav članic (sodba Pfeleiderer, C-360/09, EU:C:2011:389, točka 22).
- 39 Vendar je družba DHL trdila, da se ta sodna praksa nanaša le na nacionalna sodišča in ne na nacionalne organe, pristojne za konkurenco. Družba DHL meni, da je ugotovitev Sodišča v zadevi Pfeleiderer (C-360/09, EU:C:2011:389) temeljila le na okoliščini, da zadevne določbe niso imele neposrednega učinka in da jih zato nacionalna sodišča niso mogla uporabljati v civilnih ali upravnih sporih.
- 40 Teh trditev ni mogoče sprejeti.

- 41 Po eni strani bi utegnila biti enotna uporaba prava Unije glede na to, da lahko v skladu s členom 35(1) Uredbe št. 1/2003 države članice določijo, da nacionalna sodišča pomenijo nacionalne organe, pristojne za konkurenco, v državah članicah ogrožena. Zavezujoča narava vzorčnega programa EMK za prizanesljivost bi se namreč spreminjala glede na pravosodno ali upravno naravo nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, v različnih državah članicah.
- 42 Po drugi strani je Sodišče že razsodilo, da program prizanesljivosti, ki ga je uvedla Komisija z obvestilom o prizanesljivosti, ni zavezujoč za države članice (sodba Kone in drugi, C-557/12, EU:C:2014:1317, točka 36). Ta ugotovitev velja tudi za vzorčni program EMK za prizanesljivost.
- 43 Poleg tega okoliščina, ki jo navaja družba DHL, namreč da so se nacionalni organi, pristojni za konkurenco, formalno zavezali spoštovati načela, ki so bila določena v obvestilu o sodelovanju, ne spreminja niti pravne vrednosti – glede na pravo Unije – tega obvestila niti pravne vrednosti vzorčnega programa EMK za prizanesljivost.
- 44 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba določbe prava Unije, zlasti člen 101 PDEU in Uredbo št. 1/2003, razlagati tako, da instrumenti, sprejeti v okviru EMK, med drugim vzorčni program EMK za prizanesljivost, nimajo zavezujočega učinka za nacionalne organe, pristojne za konkurenco.

Drugo vprašanje

- 45 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem na prvem mestu sprašuje, ali je treba določbe prava Unije, zlasti člen 101 PDEU in Uredbo št. 1/2003, razlagati tako, da med prošnjo za imuniteto, ki jo je podjetje vložilo ali jo namerava vložiti pri Komisiji, in skrajšano prošnjo, ki je bila v zvezi z istim kartelom vložena pri nacionalnem organu, pristojnem za konkurenco, obstaja pravna povezava, zaradi katere mora ta organ skrajšano prošnjo presojati ob upoštevanju prošnje za imuniteto, če skrajšana prošnja dosledno odraža vsebino prošnje za imuniteto, vložene pri Komisiji. Na drugem mestu predložitveno sodišče sprašuje, ali mora nacionalni organ, pristojen za konkurenco, če je vsebinsko področje uporabe skrajšane prošnje ožje od področja uporabe prošnje za imuniteto, stopiti v stik s Komisijo ali s samim podjetjem, da bi ugotovil, ali je to podjetje ugotovilo obstoj konkretnih primerov nezakonitih ravnanj v sektorju, ki naj bi ga pokrivala prošnja za imuniteto, skrajšana prošnja pa ne.

Dopustnost

- 46 Družba Agility in francoska vlada sta se sklicevali na nedopustnost prvega dela drugega vprašanja z obrazložitvama, da ni upošteven oziroma da je hipotetičen.
- 47 Po mnenju te družbe in te vlade se v sporu o glavni stvari postavlja vprašanje, ali je treba skrajšano prošnjo razlagati ob upoštevanju prošnje za imuniteto, ki jo je vložila Komisija, če ti prošnji nimata enakega vsebinskega področja uporabe. Po drugi strani predložitveno sodišče z vprašanjem, ki je bilo postavljeno primarno, sprašuje, ali bi bilo treba skrajšano prošnjo, če bi dosledno odražala vsebino prošnje za imuniteto, ki je bila vložena pri Komisiji, razlagati ob upoštevanju te prošnje.
- 48 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča v okviru sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, ki ga določa člen 267 PDEU, le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločitev, ki bo izdana, pristojno, da ob upoštevanju posebnosti zadeve presodi tako potrebo po izdaji predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, kot upoštevnost vprašanj, ki jih predloži Sodišču. Zato je Sodišče načeloma dolžno odločati, če se predložena vprašanja nanašajo na razlago prava Unije (glej med drugim sodbi Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, točka 40, ter Banco Privado Português in Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, točka 34).

- 49 V teh okoliščinah je zavrnitev predloga nacionalnega sodišča mogoča, samo če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije ni nikakor povezana z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če je vprašanje hipotetično ali če Sodišče nima na voljo potrebnih dejanskih in pravnih elementov, da bi lahko na zastavljena vprašanja koristno odgovorilo (glej med drugim sodbi Kamberaj, C-571/10, EU:C:2012:233, točka 42, ter Banco Privado Português in Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, točka 36).
- 50 V obravnavanem primeru ni tako.
- 51 Po eni strani je namreč treba ugotoviti, da je iz predložitvene odločbe razvidno, da je družba DHL pri Komisiji 5. junija 2007 vložila prošnjo za imuniteto v zvezi z več kršitvami konkurenčnega prava Unije v sektorju storitev mednarodnega prevoza blaga. Po drugi strani je družba DHL 12. julija 2007 pri AVKT vložila skrajšano prošnjo za imuniteto v zvezi z nezakonitimi ravnanji na trgu mednarodne odpreme blaga po cesti s krajem odhoda in namembnim krajem v Italiji.
- 52 Glede na to, da obstaja nesoglasje med AVKT in družbo DHL glede vsebine skrajšane prošnje in zato glede morebitnih podobnosti ali razhajanj v zvezi s področjem uporabe prošenj v postopku v glavni stvari, ni očitno razvidno, da odgovor na prvi del drugega vprašanja ne bi bil koristen za predložitveno sodišče.
- 53 V teh okoliščinah je treba šteti, da je prvi del drugega vprašanja za predhodno odločanje dopusten.

Vsebinska presoja

- 54 Sistem prizanesljivosti temelji na načelu, po katerem organi, pristojni za konkurenco, obveznost plačila globe oprostijo podjetju, ki prijavi svoje sodelovanje v kartelu, če prvo zagotovi informacije, na podlagi katerih je mogoče med drugim ugotoviti kršitev člena 101 PDEU.
- 55 V skladu s točko 38 obvestila o sodelovanju pa, ker ni popolnoma usklajenega sistema prizanesljivosti, ki bi veljal v vsej Uniji, se prošnja za prizanesljivost, ki je naslovljena na točno določen organ, ne more šteti za prošnjo, naslovljeno na nek drug organ, pristojen za konkurenco. Kot je bilo namreč ugotovljeno v točki 36 te sodbe, je obravnava prošnje za prizanesljivost določena s pravom posamezne države članice.
- 56 Glede tega je v točki 1 vzorčnega programa EMK za prizanesljivost poudarjen interes podjetij, da zaprosijo za prizanesljivost pri vseh organih, pristojnih za konkurenco, ki so pristojni za uporabo člena 101 PDEU na ozemlju, na katero vpliva zadevna kršitev, in za katere je mogoče šteti, da so primerni za ukrepanje zoper to kršitev.
- 57 Pojasniti je treba tudi, da so nacionalni organi svobodni pri sprejemanju programov prizanesljivosti in vsak od teh programov ni avtonomen samo glede na druge nacionalne programe, temveč tudi glede na program Unije za prizanesljivost.
- 58 Soobstoj in avtonomija, ki sta tako značilna za odnose med programom Unije za prizanesljivost in tovrstnimi programi držav članic, sta izraz ureditve vzporednih pristojnosti Komisije in nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, določene z Uredbo št. 1/2003.
- 59 Iz tega izhaja, da je v primeru kartela, katerega protikonkurenčni učinki lahko nastanejo v več državah članicah in lahko zato povzročijo ukrepanje več nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, in Komisije, podjetju, ki želi imeti korist od ureditve prizanesljivosti v povezavi s svojim sodelovanjem v zadevnem kartelu, v interesu, da prošnje za imuniteto ne vložijo le pri Komisiji, ampak te prošnje vložijo tudi pri nacionalnih organih, eventualno pristojnih za uporabo člena 101 PDEU.

- 60 Avtonomija programov za prizanesljivost mora nujno obsegati tudi različne prošnje za imuniteto, vložene pri Komisiji in nacionalnih organih, pristojnih za konkurenco, saj so te sestavni del navedenih programov. Glede tega je treba poudariti, da avtonomija teh prošenj izvira neposredno iz tega, da na ravni Unije ne obstaja enoten sistem za samoprijavo podjetij, ki sodelujejo v kartelih v nasprotju s členom 101 PDEU. Na to avtonomijo poleg tega ne more vplivati okoliščina, da je predmet več prošenj ista kršitev prava konkurence.
- 61 Domnevni obstoj pravne povezave med prošnjo za imuniteto, vloženo pri Komisiji, in skrajšano prošnjo, vloženo pri nacionalnih organih, pristojnih za konkurenco, zaradi katere bi morali ti organi zadnjenavedeno prošnjo presojati ob upoštevanju prošnje za imuniteto, pa bi ogrozil avtonomijo različnih prošenj in zato namen sistema skrajšanih prošenj. Ta sistem namreč temelji na načelu, v skladu s katerim na ravni Unije ne obstaja enotna prošnja za prizanesljivost ali „glavna“ prošnja, ki bi bila vložena hkrati s „pomožnimi“ prošnjami, ampak prošnje za imuniteto, vložene pri Komisiji, in skrajšane prošnje, ki so vložene pri nacionalnih organih, pristojnih za konkurenco, in za presojo katerih je pristojen izključno organ, na kateri so naslovljene.
- 62 Vsekakor nobena določba prava Unije na področju kartelov nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, ne nalaga, da morajo skrajšano prošnjo razlagati ob upoštevanju prošnje za imuniteto, vložene pri Komisiji, ne glede na to, ali ta skrajšana prošnja dosledno odraža vsebino prošnje za imuniteto, vložene pri Komisiji.
- 63 Poleg tega je treba glede morebitne obveznosti nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, stopiti v stik s Komisijo ali s podjetjem, ki je pri njem vložilo skrajšano prošnjo, kadar ima ta prošnja ožje vsebinsko področje uporabe od prošnje za imuniteto, tako kot generalni pravobranilec v točki 78 sklepnih predlogov poudariti, da bi taka obveznost utegnila omiliti dolžnost sodelovanja prisilcev za prizanesljivost, ki je eden od stebrov vsakega programa za prizanesljivost.
- 64 V teh okoliščinah se mora podjetje, ki nacionalne organe, pristojne za konkurenco, prosi za uporabo programa prizanesljivosti, prepričati, da kakršna koli prošnja, ki jo vloži, ne vsebuje nejasnosti glede svojega obsega in to še toliko bolj, ker kot je navedeno v točki 62 te sodbe, ne obstaja nobena obveznost nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, da skrajšano prošnjo presojajo ob upoštevanju prošnje za imuniteto, vložene pri Komisiji.
- 65 Edino razlaga, ki temelji na obveznosti podjetij, da obveščajo nacionalne organe, pristojne za konkurenco, če se izkaže, da je dejanski obseg kartela različen od tistega, ki je bil prijavljen pri teh organih, ali od tistega, ki je bil predstavljen Komisiji, lahko zagotavlja spoštovanje avtonomije različnih ureditev prizanesljivosti.
- 66 Če bi bila namreč zgolj možnost nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, da se obrnejo na podjetja, ki so pri njih vložila skrajšane prošnje, za pridobitev dodatnih informacij, nadomeščena z obveznostjo vzpostavitve stika s temi podjetji ali Komisijo, kadar je vsebinsko področje uporabe teh prošenj ožje od vsebinskega področja uporabe prošenj za imuniteto, vloženi pri Komisiji, bi se vzpostavila hierarhija med zadevnimi prošnjami, kar bi bilo v nasprotju z decentraliziranim sistemom, določenim z Uredbo št. 1/2003.
- 67 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti tako:
- Določbe prava Unije, zlasti člen 101 PDEU in Uredbo št. 1/2003, je treba razlagati tako, da med prošnjo za imuniteto, ki jo je podjetje vložilo ali jo namerava vložiti pri Komisiji, in skrajšano prošnjo, ki je bila v zvezi z istim kartelom vložena pri nacionalnem organu, pristojnem za konkurenco, ne obstaja nobena pravna povezava, zaradi katere bi moral ta organ skrajšano prošnjo presojati ob upoštevanju prošnje za imuniteto. Okoliščina, da skrajšana prošnja dosledno odraža vsebino prošnje, vložene pri Komisiji, ali da je ne, glede tega ni upoštevana.

- Če je vsebinsko področje uporabe skrajšane prošnje, vložene pri nacionalnem organu, pristojnem za konkurenco, ožje od področja uporabe prošnje za imuniteto, vložene pri Komisiji, temu nacionalnemu organu ni treba stopiti v stik s Komisijo ali s samim podjetjem, da bi ugotovil, ali je to podjetje ugotovilo obstoj konkretnih primerov nezakonitih ravnanj v sektorju, ki naj bi ga pokrivala ta prošnja za imuniteto, navedena skrajšana prošnja pa ne.

Tretje vprašanje

- 68 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba določbe prava Unije, zlasti člen 101 PDEU in Uredbo št. 1/2003, razlagati tako, da če je prvo podjetje pri Komisiji vložilo prošnjo za imuniteto, lahko samo to podjetje vloži skrajšano prošnjo za imuniteto pri nacionalnem organu, pristojnem za konkurenco, ali pa lahko to storijo tudi druga podjetja, ki so pri Komisiji vložila prošnjo za znižanje globe.

Dopustnost

- 69 Italijanska in Avstrijska vlada trdita, da tretje vprašanje za predhodno odločanje ni dopustno, ker predložitveno sodišče z njim Sodišče zaproša za razlago nacionalnega prava, zlasti nacionalnega programa za prizanesljivost.
- 70 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišče v okviru postopka predhodnega odločanja ni pristojno niti za presojo skladnosti nacionalne zakonodaje s pravom Unije niti za razlago nacionalnih zakonov ali predpisov (glej med drugim sodbi Jaeger, C-151/02, EU:C:2003:437, točka 43, in Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, EU:C:2015:664, točka 43).
- 71 Vendar je v obravnavanem primeru iz tretjega vprašanja razvidno, da predložitveno sodišče v bistvu zaproša Sodišče za razlago prava Unije, zlasti člena 101 PDEU in Uredbe št. 1/2003, v okviru delovanja ureditve vzporednih pristojnosti, ki obstaja med Komisijo in nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, da bi ugotovilo, ali je v skladu z nacionalnim programom za prizanesljivost AVKT „lahko zakonito“ sprejela nekatere prošnje za imuniteto.
- 72 Zato je treba predložitvenemu sodišču dati koristen odgovor, tako da se mu zagotovijo elementi za razlago prava Unije, ki mu bodo omogočili odločanje o zakonitosti sporne odločbe.
- 73 Zato je treba šteti, da je tretje vprašanje za predhodno odločanje dopustno.

Vsebinska presoja

- 74 Dvom predložitvenega sodišča, zaradi katerega je predloženo to vprašanje za predhodno odločanje, je povezan s tem, da je vzorčni program EMK za prizanesljivost določal, da lahko sistem skrajšanih prošenj za imuniteto na nacionalni ravni uporabi podjetje, ki je Komisijo zaprosilo za imuniteto pred globami, medtem ko ni bilo jasno razvidno, ali ga lahko uporabijo podjetja, ki so to institucijo zaprosila zgolj za znižanje globe.
- 75 Možnost podjetja, ki ni prvo vložilo prošnje za imuniteto pri Komisiji in ki zato ni moglo biti upravičeno do popolne imunitete, temveč zgolj do znižanja glob, da vloži skrajšano prošnjo za imuniteto pri nacionalnih organih, pristojnih za konkurenco, je bila izrecno določena šele v vzorčnem programu EMK za prizanesljivost po spremembah, ki so bile v ta program uvedene leta 2012.

- 76 Glede tega je treba poudariti, da tega, da vzorčni program EMK za prizanesljivost v različici, ki je obstajala v času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari, ni izrecno določal možnosti podjetij, ki so pri Komisiji vložila prošnjo za znižanje globe, da vložijo skrajšano prošnjo za imuniteto pri nacionalnih organih, pristojnih za konkurenco, ni mogoče razlagati tako, da nasprotuje temu, da ti organi v teh okoliščinah sprejmejo tako skrajšano prošnjo.
- 77 Kot je namreč navedeno v točki 44 te sodbe, instrumenti, sprejeti v okviru EMK, zlasti njen vzorčni program za prizanesljivost, nimajo zavezujočega učinka za nacionalne organe, pristojne za konkurenco. Ta neobstoj zavezujočega učinka pa po eni strani povzroča, da države članice niso zavezane v svoje ureditve prizanesljivosti vključiti vzorčni program EMK za prizanesljivost, po drugi pa, da jim ni prepovedano, da na nacionalni ravni sprejmejo pravila, ki jih ni v tem vzorčnem programu ali ki odstopajo od njega, če se ta pristojnost izvaja ob spoštovanju prava Unije, zlasti člena 101 PDEU in Uredbe št. 1/2003.
- 78 Pristojnost držav članic za opredelitev njihovih programov za prizanesljivost je treba dejansko izvajati ob spoštovanju prava Unije, zlasti Uredbe št. 1/2003. Zlasti države članice ne smejo onemogočati ali čezmerno oteževati uveljavljanja prava Unije in morajo prav na področju konkurenčnega prava zagotoviti, da pravila, ki jih oblikujejo ali uporabljajo, ne posegajo v učinkovito uporabo členov 101 PDEU in 102 PDEU (sodbi Pfeleiderer, C-360/09, EU:C:2011:389, točka 24, ter Kone in drugi, C-557/12, EU:C:2014:1317, točka 26).
- 79 Sodišče je že razsodilo, da so programi za prizanesljivost koristno orodje v učinkovitem boju za odkrivanje in odpravo kršitev pravil o konkurenci in tako služijo cilju učinkovite uporabe členov 101 PDEU in 102 PDEU (sodba Pfeleiderer, C-360/09, EU:C:2011:389, točka 25).
- 80 Glede tega je treba poudariti, da učinkovita uporaba člena 101 PDEU ne pomeni ovire za nacionalni sistem prizanesljivosti, ki omogoča sprejem skrajšane prošnje za imuniteto, ki jo vloži podjetje, ki pri Komisiji ni vložilo prošnje za polno imuniteto.
- 81 Nasprotno, ta pristop je v skladu s ciljem in smislom vzpostavitve sistema prošenj za prizanesljivost. Ta sistem je namreč namenjen zlasti odkrivanju ravnanj, ki so v nasprotju s členom 101 PDEU, s spodbujanjem udeležencev kartelov, da te prijavijo. Zato je namreč namenjen spodbujanju vlaganja takih prošenj in ne omejevanju njihovega števila.
- 82 Sodišče je tako razsodilo, da je cilj obvestila o prizanesljivosti v kartelih ustvariti vzdušje negotovosti, da bi se spodbudila njihova prijava Komisiji (sodba LG Display in LG Display Taiwan/Komisija, C-227/14 P, EU:C:2015:258, točka 87). Ta negotovost izvira zlasti iz dejstva, da je do polne imunitete lahko upravičen le en udeleženec kartela in da lahko Komisija kadar koli na njegovo pobudo ugotovi obstoj takega kartela.
- 83 V teh okoliščinah ni mogoče izključiti, da bi lahko podjetje, ki ni prvo vložilo prošnje za imuniteto pri Komisiji in ki je zato lahko upravičeno le do znižanja globe, z vložitvijo skrajšane prošnje za imuniteto prvo obvestilo nacionalni organ, pristojen za konkurenco, o obstoju zadevnega kartela. V takem položaju bi bila lahko zadevnemu podjetju, če Komisija ne bi vodila preiskave o dejanjih, ki so bila prijavljena nacionalnemu organu, na podlagi nacionalne ureditve prizanesljivosti priznana polna imuniteta.
- 84 Zato je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba določbe prava Unije, zlasti člen 101 PDEU in Uredbo št. 1/2003, razlagati tako, da ne nasprotujejo temu, da nacionalni organ, pristojen za konkurenco, v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, sprejme skrajšano prošnjo za imuniteto, ki jo vloži podjetje, ki pri Komisiji ni vložilo prošnje za polno imuniteto, temveč prošnjo za znižanje glob.

Stroški

⁸⁵ Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

- 1. Določbe prava Evropske unije, zlasti člen 101 PDEU in Uredbo Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101 PDEU] in [102 PDEU], je treba razlagati tako, da instrumenti, sprejeti v okviru Evropske mreže za konkurenco, med drugim vzorčni program te mreže za prizanesljivost, nimajo zavezujočega učinka za nacionalne organe, pristojne za konkurenco.**
- 2. Določbe prava Unije, zlasti člen 101 PDEU in Uredbo št. 1/2003, je treba razlagati tako, da med prošnjo za imuniteto, ki jo je podjetje vložilo ali jo namerava vložiti pri Evropski komisiji, in skrajšano prošnjo, ki je bila v zvezi z istim kartelom vložena pri nacionalnem organu, pristojnem za konkurenco, ne obstaja nobena pravna povezava, zaradi katere bi moral ta organ skrajšano prošnjo presoati ob upoštevanju prošnje za imuniteto. Okoliščina, da skrajšana prošnja dosledno odraža vsebino prošnje, vložene pri Komisiji, ali da je ne, glede tega ni upoštevna.**

Če je vsebinsko področje uporabe skrajšane prošnje, vložene pri nacionalnem organu, pristojnem za konkurenco, ožje od področja uporabe prošnje za imuniteto, vložene pri Komisiji, temu nacionalnemu organu ni treba stopiti v stik s Komisijo ali s samim podjetjem, da bi ugotovil, ali je to podjetje ugotovilo obstoj konkretnih primerov nezakonitih ravnanj v sektorju, ki naj bi ga pokrivala ta prošnja za imuniteto, navedena skrajšana prošnja pa ne.

- 3. Določbe prava Unije, zlasti člen 101 PDEU in Uredbo št. 1/2003, je treba razlagati tako, da ne nasprotujejo temu, da nacionalni organ, pristojen za konkurenco, v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, sprejme skrajšano prošnjo za imuniteto, ki jo vloži podjetje, ki pri Komisiji ni vložilo prošnje za polno imuniteto, temveč prošnjo za znižanje glob.**

Podpisi